

Kommunernas socialtjänst k.f.

Besparingar budget 2024

Innehåll

BESPARINGAR BUDGET 2024	1
<i>Fastighetsingenjör</i>	1
<i>Fastighetsprojekt</i>	1
<i>Kontorsutrymmen</i>	2
<i>Annonsering</i>	2
<i>Arbetshjälpmedel</i>	2
<i>Dagverksamhet, social rehabilitering</i>	4
<i>Målsättningar</i>	4
<i>Målgrupp</i>	5
<i>Aktiviteter/innehåll</i>	5
<i>Personalbehov</i>	5
<i>Kostnader och projektunderstöd</i>	5
<i>Stödboende, träningslägenheter</i>	6
<i>Stödsamtal för våldsutsatta</i>	7
<i>Gruppverksamhet</i>	7
<i>Stödpersoner, vuxensocialarbete</i>	7
<i>Grundläggande utkomststöd</i>	8
<i>Kompletterande utkomststöd</i>	8
<i>Förebyggande utkomststöd</i>	8
<i>Missbrukarvårdens institutionsvård</i>	9
<i>Stöd för rörligheten</i>	9
<i>Boende enligt handikappservicelagen</i>	10
<i>Sysselsättning</i>	10
<i>Daglig verksamhet i hemmet (hemmadagar)</i>	11
<i>Metodhandledare/social handledning</i>	11
<i>Avlastning närståendevård</i>	11
<i>Personalförmåner</i>	12
<i>Telefonkostnader</i>	12
<i>Mötesrum (satelliter)</i>	12
<i>Abilita Service Desk</i>	12

BESPARINGAR BUDGET 2024

Beslutet vid förbundsstämmans möte 18.10.2023 gällande budget 2024 blev att KST:s budget för 2024 bör sänkas med minst 500 000 – 1 000 000 euro beträffande den totala kommunandelen. KST:s förvaltning ges i uppdrag att fördela sänkningen mellan verksamhetsområdena.

Förvaltningen har sammanställt en lista med besparingsförslag. Dessa kategoriseras enligt följande:

- ★ Grönt ljus – kan tas bort
- ★ Gult ljus – kan eventuellt tas bort, men kräver eftertanke
- ★ Rött ljus – kan eventuellt tas bort, men kräver en annan lösning

Fastighetsingenjör

Fastighetsingenjören tillsätts inte från årets början. Det är inte sannolikt att en person finns på plats förrän tidigast till hösten.

- ★ **Besparing: 35 000 euro**

Fastighetsprojekt

Planerade invändiga renoveringsarbeten på Smedjegränd (Solkulla)

- ★ **Besparing: 15 200 euro**
Inkoppling fläktstyrning till DUC, Tistelgränd
- ★ **Besparing: 1 700 euro**
Iordningsställande av tillfälliga utrymmen till följd av renovering av Blåbärsstigen
- ★ **Besparing: 10 500 euro**
Renovering av kök, Navigationsskolegränd
- ★ **Besparing: 15 000 euro**
Invändig renovering, Navigationsskolegränd
- ★ **Besparing: 25 000 euro**
Byte av golv på kontoret, Fabriksgatan
- ★ **Besparing: 3 000 euro**
Komplettering taksäkerhet, Fabriksgatan
- ★ **Besparing: 5 000 euro**

Målning gammalt plåttak, Fabriksgatan

★ **Besparing: 5 000 euro**

Byte hängrännor och stuprör, Fabriksgatan

★ **Besparing: 10 000 euro**

Kontorsutrymmen

Kontorsutrymmena på Nyfahlers och Nygatan räcker inte längre till. I vissa rum sitter två eller tre personer, vilket inte fungerar för verksamheten. Med tanke på besparingskraven har alternativet att hyra lokaler i Böndernas hus avböjts.

★ **Besparing: 28 560 euro**

Annonsering

Personalkansliet budgeterar förannonser och marknadsföring i samband med rekryteringar. Här ingår även grundavgiften för Kuntarekry, vilken höjs med 6 procent från och med 1.1.2024. En liten inbesparing kan göras genom att annonsera i endast en tidning, dock handlar det inte om stora summor då vi redan håller nere kostnaderna genom samlingsannonser.

★ **Besparing: 1 000 euro.**

Arbets hjälpmedel

Budgeten för arbets hjälpmedel avser kostnader för personalrelaterade hjälpmedel såsom exempelvis dataglasögon, handledsstöd etc. Den drogs ner med 2 000 euro från år 2023, men det kan finnas utrymme att dra ner ytterligare 1 000 euro genom att vara mycket restriktiva.

★ **Besparing: 1 000 euro**

Handläggningstjänster

KST köper handläggningstjänster från Kökar och Brändö kommun och betalar 30 % av kommunernas beräknade helårslönekostnader inklusive sociala avgifter och med ett påslag på 9 %. Områdescheferna gör bedömningen att vi klarar oss utan dessa köptjänster.

★ **Besparing: Brändö: 26 000 euro**

★ **Besparing: Kökar 26 000 euro**

Fältarna

Serviceformen fältarverksamhet är inte lagstadgad, däremot är förebyggande arbete lagstadgat. Det finns en diskussion, där Fältarna funderar om de alls passar in i organisationen eftersom de borde journalföra sitt arbete. Uppdrag som ges till fältare av socialarbetare dokumenteras, så som annan socialservice.

Tillämpningsguide LandskapsL. (2020:12) om socialvård s. 10: En person definieras inte som klient inom socialvården då personen enbart får allmän rådgivning och handledning. Tolkningen är att en allmän rådgivning och handledning inte kan fortgå i flera år och att Fältarna därför till viss del ingår i social handledning (socialvårdsL 14 § p. 2)

I LandskapsL om klienthandlingar inom socialvården (2020:26) stipuleras att den yrkesutbildade personalen inom socialvården samt biträdande personal som deltar i klientarbetet är skyldiga att i formbundna handlingar anteckna sådan information som är behövlig och tillräcklig med tanke på ordnandet, planeringen, lämnandet, uppföljningen och övervakningen av socialvården. Skyldigheten att anteckna klientuppgifter börjar då tillhandahållaren av service har blivit informerad om att en person kan vara i behov av service eller tillhandahållaren har börjat lämna socialservice. Skyldigheten att anteckna gäller tills klientskapet har avslutats. Anteckningar ska göras utan dröjsmål.

Om Fältarna inte utför socialvård, på vilken grund upprätthåller KST då verksamheten?

För tillfället är en vakans ledig. Hela verksamheten är budgeterad till 230 000 euro och hela beloppet går inte att spara på ett år eftersom personal har tillsvidareanställningar och det skulle vara tvunget att tillämpa uppsägningsförfarande.

Fältarverksamheten har funnits sedan 1980-talet och är en viktig inarbetad förebyggande verksamhetsform. Verksamheten behöver finnas kvar, men ska den finnas inom socialvården? Om fältarverksamheten skulle upphöra innebär det stora konsekvenser för annan samhällsservice och viktiga samarbetsparter inom KST, men även utanför så som t.ex. skola och polis. Att inte tillsätta den vakans som för tillfället är ledig skulle innebära stora störningar i verksamheten, eftersom mycket av arbetet är pararbete och arbete på obekvämt arbetstid förutsätter även pararbete ur säkerhetssynpunkt.

★ **Besparing: 230 000 euro per år om eventuella uppsägningar blir aktuella**

Lokaler för övervakat umgänge

I budgeten 2024 finns medel upptaget för lokaler för övervakat umgänge. Om anslaget tas bort fortsätter de övervakade umgängen på Tallbacken om utrymmen finns, på allmän plats och/eller utomhus eller måste köpas in (inköp ej budgeterat). Alternativen fortsätter då vara dåliga för barn och utgöra en risk för personalen.

★ **Besparing: 10 000 euro**

Understöd, tidigt stöd för barn och familj

I budgeten för verksamhetsområdet Tidigt stöd för barn och familj finns ett anslag om 20 000 euro i understöd. Detta anslag kan användas för att stöda fritidsaktiviteter för barn som lever i familj med svår ekonomisk situation och avsett för dem som inte kan erhålla utkomststöd. Ursprungligt anslag: 20 000 euro.

Landskapsregeringen har upptagit 1 miljon i budgeten för 2024 för införandet av ett system för fritidssedel på Åland för barn och unga i åldrarna 7–18 år. Detta tangerar syftet med ovan nämnda anslag i KST:s budget.

★ **Besparing: 15 000 euro**

Dagverksamhet, social rehabilitering

Enligt 14 § i socialvårdslagen ska social rehabilitering ordnas som kommunal socialservice. Av lagens 17 § stadgas bestämmelser gällande social rehabilitering av vilka framgår att med social rehabilitering avses intensifierat stöd med hjälp av socialt arbete och social handledning för att stärka den sociala funktionsförmågan, förhindra marginalisering och främja delaktighet. Social rehabilitering omfattar 1) utredning av den sociala funktionsförmågan och rehabiliteringsbehovet, 2) rehabiliteringsrådgivning och rehabiliteringshandledning samt vid behov samordning av rehabiliteringstjänster, 3) träning i att klara av vardagsfunktioner och olika livssituationer, 4) gruppverksamhet och stödjande av social interaktion samt 5) andra behövliga åtgärder som främjar social rehabilitering. Genom social rehabilitering för unga personer ska de stödjande att få en arbets-, arbetsprövnings-, studie-, ungdomsverkstads- eller rehabiliteringsplats och avhopp förebyggas.

Vuxensocialarbetet saknar idag konkreta verktyg och tillräckliga insatser som kan beviljas till klienterna, och det är därför av största vikt att verksamheten inom vuxensocialarbetet och den sociala rehabiliteringen utvecklas.

Utgående från ovanstående laghänvisning, och särskilt 17 § pkt. 3–5 samt 2 mom., föreslås inom vuxensocialarbetet uppstart av en ny verksamhetsenhet inom socialvårdens sociala rehabilitering, då KST för närvarande inte har någon uppbyggd service inom området för denna klientgrupp.

Verksamheten är avsedd för vuxna personer i åldern 18–65 (med fokusområde 30+) utanför studie- och arbetslivet och som behöver särskilt stöd före studier, arbetsliv eller andra sysselsättningstjänster. Verksamheten ska erbjudas som del av en helhetslösning och komplement till övriga socialvårdstjänster/tjänster inom social rehabilitering, så som t.ex. stödperson, stödboende, hemservice och boendestöd, intensifierat individuellt stöd, metodhandledning, kontakt med Beroendemottagningen och/eller psykiatrin samt övriga rehabiliteringstjänster (t.ex. via FPA).

Målsättningar

- Erbjuder målinriktad och kvalitativ social rehabilitering i verkstadsform/dagverksamhet (liten grupp bestående av 10–12 personer)
- Erbjuder en trygg miljö där klienten får umgås med andra, ta sig an ny kunskap och få stöd i vardagen
- Stärker psykiskt och fysiskt välbefinnande
- Stärker sociala färdigheter, ansvarskänsla och självförtroende
- Arbeter för ökad aktivitetsgrad och delaktighet
- Ökar socialt kapital och ge stöd för att komma vidare i livet

- Erbjuda klienten möjligheter att hitta sina visioner och drömmar

Målgrupp

Långtidsarbetslösa, personer med olika erfarenheter och bakgrund som av någon anledning befinner sig i socialt utanförskap.

Aktiviteter/innehåll

- Individuell handledning
- Stöd i den egna vardagshanteringen
- Social interaktion och kamratstöd
- Gruppverksamhet (i samarbete med t.ex. ÅHS och Beroendemottagningen)
- Arrangera olika föreläsningar kring teman som berör klienternas liv och välmående med hjälp av olika sakkunniga och erfarenhetsexperter
- Anordna kostnadsfria aktiviteter, evenemang, utflykter som stärker fysiskt och psykiskt välbefinnande

Personalbehov

Socialhandledare, förman, 100%

Socialhandledare, 100%

Kostnader och projektunderstöd

Totala budgeterade kostnader uppgår till 190 000 euro. Projektunderstöd kommer att ansökas om från ESF i november. Avdelningen utreder även eventuella samverkansmöjligheter med ÅHS psykiatri och den psykiatriska rehabiliteringen. Projektunderstöd om totalt 1,6 miljoner har fördelats att beviljas för projekt inom de olika åtgärderna, varav 135 000 euro för "Åtgärder med vägar till integration och återinträde på arbetsmarknaden för missgynnade personer" och 543 000 euro för "Åtgärder för att främja lika möjligheter och aktivt deltagande i samhället". Om projektunderstöd beviljas för "Åtgärder för att främja lika möjligheter och aktivt deltagande i samhället" finansieras verksamheten till 100% av ESF+.

Avdelningen anser dock att verksamheten behöver starta oavsett om projektunderstöd beviljas. Utan denna insats blir vuxensocialarbetet fortsättningsvis utan konkreta verktyg och möjlighet att bevilja behövliga insatser till klienterna. Social rehabilitering enligt stadgandena i 17 § pkt. 3–5 samt 2 mom. SVL kan inte erbjudas inom verksamhetsområdet för att möjliggöra framtida aktivering och sysselsättning. Risken är fortsatta förluster i klientens välbefinnande och livskvalité, fortsatt social exkludering och långvarigt beroende av utkomststöd. Risk för ökad utslagning och marginalisering, psykisk ohälsa/lidande, hemlöshet, kriminalitet och missbruk. Avsaknad av sysselsättning, struktur och rutiner i det dagliga livet kan även få konsekvenser för familjers och barns välbefinnande varvid insatser till vuxna även har ett viktigt förebyggande syfte för att förbättra levnadsvillkor, bryta sociala mönster och möjliggöra förändring och ökad stabilitet.

 Besparing: 0 euro. Föreslås att verksamheten startas endast upp vid 100 % finansiering.

Stödboende, träningslägenheter

I socialvårdslagens 21 § gällande boendeservice stadgas att stödboende ska ordnas för personer som behöver stöd för att bo självständigt eller vid övergången till självständigt boende. Med stödboende avses att boendet stöds genom social handledning och annan socialservice. Stödboende används vanligtvis som stödform för bland annat unga inom barnskyddets eftervård, ungdomar med en lätt utvecklingsstörning samt rehabiliteringsklienter inom missbrukar- och mentalvården. Inom stödboendet ska den service som stöder boendet bilda en servicehelhet som utformas individuellt i enlighet med klientens behov. Stödboende kan ordnas så att bostaden har skaffats självständigt från det vanliga bostadsbeståndet och det stöd och den service som klienten behöver förs dit eller så får klienten dem någon annanstans eller så att bostaden och servicen utgör en fast helhet.

För närvarande kan vuxensocialarbetet endast erbjuda boendestöd för klienter som anskaffat bostaden självständigt, vilket utesluter vissa utsatta klientgrupper som har särskilda svårigheter att ordna eget boende och som behöver erhålla stödinsatser innan övergång till självständigt boende är möjligt. Vuxensocialarbetets klienter har också ofta behov av mer intensifierat stöd och tätare kontakter än vad som idag kan erbjudas inom KST:s nuvarande boendestöd.

Inför 2024 föreslås därför att vuxensocialarbetet hyr två lägenheter för att starta upp stödboende i form av ”träninglägenheter”. Stödboendet kan beviljas med målsättning att övergå till självständigt boende, till exempel efter avslutad placering inom missbrukarvården, frigivning från anstalt, klienter inom eftervården (18–25 år), vid hemlöshet eller andra liknande situationer. Stödboendet genomförs med beviljande av befintliga och kompletterande insatser inom KST, så som boendestöd, stödperson, metodhandledning, missbrukarvård, hemservice, deltagande i den nya dagverksamheten etc. Syftet är att klienten ska få en tillräcklig helhetsservice för att därefter möjliggöra övergång till annat permanent och självständigt boende.

Målgrupp

- 18 år och uppåt
- Vuxna med varierande bakgrund och behov av psykosocialt stöd, insatsen kan t.ex. erbjudas klienter inom barnskyddets eftervård, vid övergång från anstalt (fängelse, behandlingshem), hemlöshet, kriminalitet, missbruk
- För att kunna bo i stödlägenheter behöver man vara tillräckligt självständig för att klara sig själv utan daglig tillsyn
- Stödboende kombineras med övriga stödtjänster utgående från det individuella behovet
- Samtliga lägenheter ska vara möblerade, fullt utrustade och ligga centralt/nära kollektivtrafik.

Socialhandledaren inom social rehabilitering har en viktig roll i stödboendets praktiska klientarbete, och det är därför en förutsättning att även tjänsten som socialhandledare inom social rehabilitering inrättas.

Utan stödboende kan vuxensocialarbetet fortsättningsvis inte erbjuda tillräckliga service- och stödtjänster för de klienter som inte klarar av att ordna och bo i eget självständigt boende. Risk för ökad utslagning och marginalisering, psykisk ohälsa/lidande, hemlöshet, kriminalitet och missbruk. Risk för fortsatta/ökade kostnader för ordnande av tillfälligt boende eller ökade kostnader för ordnande av serviceboende eller annan boendeservice i enlighet med 21 § SVL.

 Besparing: 20 500 euro

Stödsamtal för våldsutsatta

Enligt 11 § SVL ska socialservice ordnas till följd av stödbehov på grund av närstående- och familjevåld samt annat våld eller annan illabehandling. Lagen definierar dock inte hur denna socialservice skall ordnas.

Stödsamtal för våldsutsatta ordnas som en köptjänst från Folkhälsan. Någon annan motsvarande verksamhet finns inte inom KST. Om anslaget för köp av tjänster från Folkhälsan stryks kan stöd till våldsutsatta därmed endast ges inom ramen för sedvanligt socialt arbete eller inom skyddshemsboendet.

 Besparing: 12 500 euro

Gruppverksamhet

17 § SVL, Social rehabilitering: social rehabilitering omfattar 4) gruppverksamhet och stödjande av social interaktion

Gruppverksamhet har hittills inte kunnat förverkligas inom verksamhetsområdet. Utveckling och ordnande av gruppverksamhet inom vuxensocialarbetets befintliga resurser är ytterst begränsad. Det finns inte andra anslag för att bekosta eventuella utgifter i anslutning till ordnande av gruppverksamhet, t.ex. för ordnande av aktiviteter, hyror eller köp av tjänster. Anhöriggrupp till personer med substansbruk planeras att ordnas inom Beroendemottagningens befintliga personalresurser och lokaler. Ursprungligt anslag 10 000 euro.

 Besparing: 5 000 euro

Stödpersoner, vuxensocialarbete

28 § SVL, Annan socialservice: Referensgruppsverksamhet samt en stödperson eller stödfamilj kan ordnas för ett barn som behöver särskilt stöd eller för hans eller hennes familj för att trygga barnets hälsa eller utveckling. Kommunen ska förbereda stödpersoner och stödfamiljer för uppdraget. Vid behov ska kommunen ordna utbildning och handledning för stödpersoner och stödfamiljer. Lagen stadgar inte att stödpersoner ordnas för vuxna personer. Eftervård: (Barnskyddslagen 75–76 §) Stödåtgärderna inom eftervården planeras alltid enligt barnets eller den unga personens individuella behov och planenligt i samarbete med myndigheterna. Eftervården kan omfatta vilka tjänster som helst inom social- och hälsovården, utgående från barnets individuella behov.

Regeringen har diskuterat att sänka rätten till eftervård enligt barnskyddslagen från 25 till 23 år.

Behovet av stödpersoner har inte varit stort de senaste åren, men förekommer i perioder. Stödpersoner inom vuxensocialarbetet har nu främst varit aktuellt för personer i barnskyddets eftervård, dvs unga personer mellan 18 och 25 år som ofta saknar tillräckligt stöd inom egen familj eller nätverk samt personer med psykisk ohälsa. Dessa klienter är ofta i behov av täta kontakter till avdelningen, och har stort behov av handledning och rådgivning. Stödpersonerna fungerar ofta som ett komplement till övrig socialservice med målsättning att vara en positiv stödkontakt för att stärka, aktivera och bryta social isolering och ensamhet.

Ursprungligt anslag: 17 400 euro

★ **Besparing: 7 500 euro**

Grundläggande utkomststöd

Utfallet för det grundläggande utkomststödet för perioden november 2022-oktober 2023 var 959 000 euro. För 2022 var motsvarande siffra 984 000 euro och för 2021 1 067 000 euro. Det förefaller finnas utrymme för att minska det ursprungliga anslaget om 1 100 000 euro även om man tar höjd för en förväntad klientökning och indexjusteringar.

★ **Besparing: 50 000 euro**

Kompletterande utkomststöd

7 c § Lag om utkomststöd, Kompletterande utkomststöd: Då kompletterande utkomststöd beviljas beaktas i behövlig utsträckning särskilda utgifter som omfattar 1) andra utgifter på grund av boende än de som avses i 7 b §, samt 2) utgifter som på grund av en persons eller familjs särskilda behov eller förhållanden ansetts behövliga för tryggnad av försörjningen eller främjande av förmågan att klara sig på egen hand. Som en persons eller familjs särskilda behov eller förhållanden kan anses till exempel långvarigt utkomststöd, en långvarig eller svår sjukdom samt särskilda behov i anslutning till barns hobbyverksamhet.

Kompletterande utkomststöd är lagstadgat, men omfattningen fastställs i KST:s servicenivå. Stödet beviljas utgående från en individuell prövning. Det budgeterade anslaget för 2024 är 30 000 euro. Det går att sänka anslaget med ett par tusen euro förutsatt att servicenivån justeras.

★ **Besparing: 2 000 euro vid justerad servicenivå**

Förebyggande utkomststöd

13 § Förebyggande utkomststöd: Kommunen beviljar enligt grunder som den fastställer förebyggande utkomststöd för uppnående av de mål som nämns i 1 § 2 mom. Förebyggande utkomststöd kan beviljas bland annat för åtgärder som vidtas för att aktivera stödtagaren, trygga dennes boende, lindra svårigheter till följd av överskuldssättning eller en plötsligt försämrade ekonomisk ställning samt för andra syften som främjar stödtagarens förmåga att klara sig på egen hand.

Förebyggande utkomststöd beviljas t.ex. i olika krissituationer, för att förhindra verkställande av vräkning eller avstängning av hushållselektriciteten t.ex. för barnfamiljer. Förebyggande utkomststöd beviljas i vissa situationer till familjer och personer som lever i ekonomisk utsatthet men som inte är berättigade grundläggande utkomststöd, t.ex. för nödvändiga medicinkostnader, barns fritidsaktiviteter eller andra utgifter som främjar aktivering och sysselsättning. En sänkning av anslaget kan innebära att möjligheterna till att bevilja förebyggande utkomststöd behöver bedömas striktare. För den enskilda klienten kan detta få stora konsekvenser, och målsättningarna med lagen uppnås inte.

Förebyggande utkomststöd är lagstadgat, men omfattningen fastställs i KST:s servicenivå. Det budgeterade anslaget för 2024 är 40 000 euro. Det går att sänka anslaget med ett par tusen euro förutsatt att servicenivån justeras.

★ **Besparing: 2 000 euro vid justerad servicenivå**

Missbrukarvårdens institutionsvård

14 § SVL Socialservice som möter stödbehoven: Som kommunal socialservice ska följande ordnas med det innehåll och i den omfattning som föreskrivs i denna eller i någon annan lag: 8) service på en institution, 10) alkohol- och drogarbete. 24 § SVL Alkohol- och drogarbete: 3) övrig socialservice enligt 14 § som stöder alkohol- och drogfrihet eller som behövs på grund av missbruk av berusningsmedel.

Missbrukarvårdens institutionsvård är anslagsbunden, vilket innebär att servicen ska erbjudas, men det måste inte ske under innevarande budgetår.

Utan tillräckliga anslag finns risken att plats på behandlingshem inte kan beviljas i enlighet med förväntade behov och då motivation till att söka vård och behandling finns hos klienten. Konsekvensen blir att service då endast kan erbjudas inom Beroendemottagningens öppenvård. Samtidigt saknas inom KST andra boendeservicetjänster för missbrukarvårdens klienter. Fortsatt missbruk leder också till ökade kostnader inom övriga samhällssektorer, så som polis och rättsväsende, ambulanssjukvård och räddningstjänst, hälso- och sjukvård. Då även föräldrar kan vara i behov av behandlingshem kan det även leda till ökat behov av barnskydd. Behovet av institutionsvård för missbrukare har ökat under år 2023 (bland annat pga. behov av längre placeringar och högre kostnader till följd av behov pga. samsjuklighet).

Budgeterat anslag för 2024 är netto 284 000 euro. För 2023 prognosticeras ett utfall på ca 390 000 euro.

★ **Besparing: Anslaget kan minskas, men med tanke på stämmans beslut om planåren är detta inte alternativ.**

Stöd för rörligheten

Stöd för rörligheten är lagstadgat, men omfattningen fastställs i KST:s servicenivå. Budgeterat anslag kan minskas genom att justera servicenivån. Budgeterat anslag 2024: 171 000 euro

Besparing: önskad inbesparing behöver utredas närmare och kräver en justerad servicenivå

Färdtjänst

Färdtjänst i enlighet med handikappservicelagen beviljas klienter som är funktionshindrade och där socialvårdslagens stöd för rörligheten är otillräcklig. Självrisken följer busstaxan, dvs. i nuläget 2,50 €/enkelresa. Busstaxan ändrades, vilket ledde till en utökad kostnad för KST. På stämman lyftes att KST borde kunna söka ersättande medel från landskapet för ökade kostnader i samband med justering av busstaxa samt höjda km-ersättningar.

Kostnaderna för färdtjänst uppgick till 1 471 Teur 2021 och 1 943 Teur 2022. För perioden oktober 2022–september 2023 var kostnaderna 2 204 Teur. Budget 2024 uppgår till 2 117 Teur.

680 servicetagare per 31.12.2021, 698 servicetagare per 31.12.2022.

Det har även identifierats en brist gällande rutiner kring verkställande av servicen. Här behöver en närmare genomgång göras för att ta fram avtal med taxiidkarna samt eventuellt upphandla resorna. KST har även noterat att regelverk inte alltid följs gällande debitering av servicen. Möjlig besparing 30 000-50 000 euro.

★ **Besparing: 30 000 euro inklusive kostnad för tilläggsresurs för utredningen**

Boende enligt handikappservicelagen

Detta är en serviceform som ska beviljas i enlighet med behov om personen uppfyller kriterierna för svår funktionsnedsättning. Alltså är detta en kostnad som uppstår oavsett anslag. Klienterna blir fler och de blir kontinuerligt i behov av mer omfattande service. Servicen kan verkställas med en eller flera olika insatser, exempelvis hemservice, personlig assistans, närståendevård och stödtjänster. Vid en snabb manuell genomgång uppskattas antalet klienter till 25.

Som en konsekvens i arbetet med att göra de individinriktade åtgärderna mera likvärdiga än utfallet varit innan KST, har man upptäckt att utjämningen av servicenivån innebär inbesparingsåtgärder inom området personlig assistans.

Det behöver göras grundliga och kontinuerliga bedömningar av klienter som är över 65 år och aktivt överföra till äldreomsorgen på basen av bedömningarna.

★ **Besparing: En genomgång enligt ovan kräver omfattande diskussioner med klienter, anhöriga, hemkommuner och ÅHS. På sikt kan en inbesparing om 50 000 euro per år uppnås.**

Sysselsättning

Det finns ett högt tryck på sysselsättning enligt socialvårdslagens 70 §, vilket innebär att klienterna som får arbetsverksamhet på Fixtjänst ingår ett arbetsavtal. Antalet personer som arbetar på Fixtjänst minskar succesivt under året och bristen på sysselsättning för personer som inte längre kan ta del av AMS sysselsättningsåtgärder ökar.

En minskning av service genom verksamhet i sysselsättnings syfte kan ske genom att inte bevilja någon ny service under 2024 utan låta de arbetsavtal som nu finns löpa ut. Då kommer kön för sysselsättning att öka ytterligare, varpå det kan ta några år innan klienten kan ta del av verksamhet i sysselsättnings syfte. Psykisk ohälsa och utanförskap för klienten ökar. Minskningen kan även generera en ökad kostnad för utkomststöd om individen ej längre får arbetslöshetsersättning. Detta skulle innebära ett ineffektivt nyttjande av personal och lokal, då det finns förutsättningar att erbjuda sysselsättning till fler personer.

★ **Besparing: 50 000 euro**

Daglig verksamhet i hemmet (hemmadagar)

Löneanslaget för vårdare vid hemmadagar ströks i budgeten för 2023 och en del av anslaget bakades in i anslaget för vikarier. Detta visade sig vara en miss, då några boenden har ett konstant behov av bemanning under dagtid och därvid har anställda vårdare specifikt för detta. För att försöka klara budget 2023 har föreståndarna sett sig tvungna att utföra vårdaruppgifter, vilket har lett till överbelastning. Detta har rättats till i budget 2024, så att grundbemanningen ökas och vikariekostnaderna justeras att inte inkludera motsvarande hemmadagar. För att täcka behov av resurs på flera boenden behöver tjänsten inrättas i periodarbetstid.

Redan under planeringsstadiet av byggnation av nytt boende på Svedgränd kalkylerades en ökning av s.k. hemmadagar på grund av förhöjt vårdbehov och nedsatt ork hos klienter med flerfunktionsnedsättning. Denna ökade resurs kan räknas som en första personalökning för det framtida boendet på Svedgränd.

En sänkning till 100 % resurs i stället för 175% skulle innebära en inbesparing i budget.

★ **Besparing: 33 600 euro**

Metodhandledare/social handledning

Under slutet av 2022 och början av 2023 har antalet enheter som behöver metodhandledning ökat. Det rör sig om Lagunen och Mariegatan. Senare kommer också Fixtjänsts personalgrupp att behöva metodhandledning. Under 2023 köper KST dessutom metodhandledning till två enheter, då de anställda handledarna har för många enheter vardera. Regelbunden metodhandledning vid enheter för boende och daglig sysselsättning är en nödvändighet.

Från och med 2023 kan metodhandledning även beviljas som en insats inom social rehabilitering. Kön från verksamhetsområdena är ca 50 klienter. Det handlar främst om att utifrån en funktionell förståelse av klientens situation, tillsammans med denna utarbeta strategier som gör att klienten hanterar sin vardag med de utmaningar som finns. Den största klientgruppen finns inom NPF och/eller psykisk ohälsa. Att insatsen ofta blir relativt lång, beror på den tid det tar att skapa tillit och en fungerande samarbetsallians. I dagsläget klarar det befintliga metodteamet 3–5 klienter inom denna service, där insatsen sällan är kortare än sex månader.

I budget 2024 utökades metodteamet från två till fyra metodhandledare.

Om teamet utökas med endast en metodhandledare kan metodhandledning som en del av social rehabilitering utökas till ca 8 klienter åt gången. Alla enheter kan då erhålla intern metodhandledning i den utsträckning personal och klienter behöver. Ca 15 000 sparas då in på köp av tjänster.

★ **Besparing: 70 000 euro (en metodhandledare + köp av tjänster)**

Avlastning närståendevård

KST:s servicenivå för avlastning närståendevård är mer frikostig än lagen. En ändring av servicenivå ger en inbesparing på uppskattningsvis 20 000 euro.

★ **Besparing: 20 000 euro vid ändring av servicenivå**

Sjukvinkarier

Kostnaden för sjukvinkarier inom organisationen har budgeterats i enlighet med tidigare utfall och fördelats schablonmässigt baserat på antalet anställda. Enheter där personalen arbetar i periodarbete har en högre budgeterad procent eftersom klientarbetet medför att sjukvinkarier i regel alltid måste tas in. Att dra ner de budgeterade kostnaderna för sjukvinkarier innebär en stor osäkerhet eftersom sjukfrånvaron påverkas av flera yttre faktorer som förbundet inte kan styra över och det medför en risk att överskrida budgeten. Vi har dock en målsättning att sänka sjukfrånvaron år 2024 och kommer aktivt att arbeta med strategier för detta.

★ **Besparing: 20 500 euro**

Personalförmåner

Personalen tillhandahåller nödvändig handledning i enlighet med 5 § Landskapslag (2020:24) om yrkesutbildade personer inom socialvården. Organisationen avser se över omfattningen av handledningen samt minska antalet planeringsdagar från två dagar per år till en dag per år alternativt två halvdagar per år om detta bättre passar verksamheten.

★ **Besparing: 10 000 euro**

Telefonkostnader

En utredning av nuvarande växellösning visar på att kostnaderna blir ungefär desamma om KST skulle handha växeln i egen regi. Däremot kan kostnaderna bli lägre om man utlokaliserar svarsservicen till en annan extern part. Detta alternativ utreds vidare och sannolikt leder det inte till några inbesparingar redan under 2024. Dock kommer personalen uppmanas att använda Teams vid interna samtal för att få ner samtalsavgifterna.

★ **Besparing: 1 000 euro**

Mötesrum (satelliter)

Hysesavtalen för kontorsutrymmen i medlemskommunerna sägs upp.

★ **Besparing: 3 000 euro**

Abilita Service Desk

Tillsättande av en systemansvarig för Abilita Socialvård förväntas minska kostnaderna för supporten från Abilita Service Desk.

★ **Besparing: 6 000 euro**